

ĐẠI SỨ QUÁN HỢP CHỨNG QUỐC HOA KỲ

Phòng Thông tin - Văn hoá

Tầng 3, Rose Garden Tower, 6 Ngọc Khánh

Hà Nội, Việt Nam

(84-4) 831-4580 -- Fax: (84-4) 831-4601

**DIỄN ĐÀN TOÀN CẦU CHỐNG THAM NHŨNG :
BẢO VỆ SỰ LIÊM KHIẾT CHO CÁN BỘ TƯ PHÁP VÀ AN NINH
7/1999**

**CÁC NGUYÊN TẮC CHỈ ĐẠO VỀ CHỐNG THAM NHŨNG VÀ BẢO TOÀN PHẨM CHẤT
CỦA CÁC QUAN CHỨC AN NINH VÀ TƯ PHÁP.**

Nạn tham nhũng, tính gian dối và những hành vi trái với đạo lý của các công chức là những mối đe dọa nghiêm trọng đối với những giá trị và nguyên tắc cơ bản của chính phủ, xói mòn lòng tin của công chúng đối với nền dân chủ và đe dọa phá hoại dân pháp quyền. Mục đích của các nguyên tắc chỉ đạo là tăng cường lòng tin của công chúng với phẩm chất trung thực của các công chức làm việc trong khu vực công cộng bằng cách ngăn ngừa, phát hiện và truy tố hoặc trừng phạt các quan chức tham nhũng và các hành vi trái với đạo lý, phi pháp, hoặc gian dối.

Có lẽ các nguyên tắc chỉ đạo này sẽ được từng chính phủ thực hiện sau khi đã điều chỉnh cho phù hợp với các điều kiện về văn hoá, kinh tế, pháp lý và chính trị của nước mình. Vì chức năng và nhiệm vụ của các quan chức an ninh, tư pháp và toà án khác nhau nên không phải tất cả các hành động có hiệu quả đều có thể áp dụng được trong tất cả các chuẩn mực. Văn bản này không vạch ra một giải pháp cụ thể nào dành cho nạn tham nhũng trong các quan chức an ninh và tư pháp mà chỉ nêu ra một danh sách các hành động chống tham nhũng có nhiều khả năng là có hiệu lực để mọi người tham khảo và cân nhắc. Các hành động này có thể áp dụng với cả các khu vực khác của chính phủ chứ không chỉ áp dụng riêng với các quan chức an ninh và tư pháp. Danh sách các hành động này nhằm giúp các chính phủ định hướng việc xây dựng các biện pháp phù hợp và có hiệu quả để đạt được kết quả tốt nhất trong các mục tiêu cụ thể về tạo lòng tin của công chúng đối với các công chức.

1. Thiết lập và duy trì các hệ thống của chính phủ tuyển dụng các công chức bảo đảm sự công khai, tính vô tư, hiệu quả và khuyến khích việc tuyển dụng các cá nhân có phẩm chất trung thực và năng lực cao nhất.

Các hành động có hiệu quả gồm:

- Các cơ chế đãi ngộ xứng đáng để các công chức có cuộc sống phù hợp mà không phải tham nhũng;
- Các cơ chế tuyển dụng và thăng tiến dựa trên công trạng và sự công khai đối với các tiêu chuẩn khách quan;
- Các cơ chế bảo đảm chế độ nghỉ hưu đàng hoàng để mọi người khỏi phải tính đến chuyện tham nhũng;
- Các cơ chế rà soát kỹ tất cả các nhân viên ở các vị trí nhạy cảm.
- Các cơ chế về giai đoạn thử việc sau khi tuyển dụng tạm.
- Các cơ chế gắn với các nguyên tắc về nhân quyền với các biện pháp ngăn ngừa và phát hiện tham nhũng có hiệu quả.

2. Thông qua các biện pháp quản lý công cộng tích cực thúc đẩy và duy trì phẩm chất trung thực của các quan chức an ninh và tư pháp.

Các hành động có hiệu quả gồm:

- Lập một cơ quan chuyên trách và vô tư thuộc chính phủ giám sát các quy tắc ứng xử theo đạo lý;
- Đào tạo và chỉ dẫn các quan chức để bảo đảm rằng họ hiểu đúng đắn về các trách nhiệm của họ và các quy định về đạo lý bao trùm lên các hành vi của họ cũng như tính chuyên nghiệp và năng lực của họ;
- Các chương trình đào tạo nói về các vấn đề gây ra bởi sự tàn ác và các vụ vi phạm nhân quyền thường có liên quan đến hành vi tham nhũng của các quan chức an ninh và tư pháp;
- Các cơ cấu quản lý củng cố các tiêu chuẩn đạo lý về ứng xử của các quan chức hành chính;
- Các hệ thống công nhận các nhân viên thể hiện rõ phẩm chất trung thực cá nhân hoặc đóng góp vào các mục tiêu chống tham nhũng của cơ quan mình;
- Các hệ thống nhân sự trong đó việc phân công các quan chức được thực hiện theo phương pháp luân phiên để giảm tình trạng mỗi người có một ốc đảo của riêng mình dẫn đến kích thích nạn tham nhũng;
- Các hệ thống giám sát thích hợp để kiểm soát các quyết định tùy tiện hoặc các nhân viên có thể đưa ra những quyết định tùy ý;
- Các hệ thống gồm các giám sát viên chịu trách nhiệm kiểm soát nạn tham nhũng;
- Các nhà lãnh đạo tích cực hăng hái thi hành và thúc đẩy những tiêu chuẩn cao nhất về phẩm chất trung thực và thể hiện cam kết ngăn ngừa và phát hiện tham nhũng, gian dối và các hành vi trái đạo lý;
- Các hệ thống thúc đẩy sự hiểu biết và áp dụng các giá trị đạo lý và các tiêu chuẩn về ứng xử cần thiết;
- Các cơ cấu ủng hộ các quan chức thuộc khu vực công cộng nếu có bằng chứng là họ bị buộc tội một cách bất công hoặc sai trái.

3. Thiết lập các nguyên tắc ứng xử về mặt hành chính theo đạo lý, các nguyên tắc này cấm tranh giành quyền lợi, bảo đảm rằng các nguồn tài nguyên công cộng được sử dụng đúng đắn và khuyến khích mọi người đạt đến mức cao nhất về tính chuyên nghiệp và phẩm chất trung thực.

Các hành động có hiệu quả gồm:

- Cấm hoặc hạn chế các quan chức đương quyền tham gia vào các công việc chính quyền mà trong đó họ trực tiếp hoặc gián tiếp có mối lợi tài chính đáng kể;
- Cấm hoặc hạn chế các quan chức tham gia vào các vấn đề mà trong đó những người hoặc các tổ chức mà họ đàm phán để tuyển dụng có mối lợi về tài chính;
- Hạn chế các hành động của các quan chức nếu họ đại diện cho các mối lợi cá nhân có liên quan đến cơ quan hoặc phòng ban thuộc chính phủ mà trước đây họ làm việc trong đó. Ví dụ như: cấm các quan chức này tham gia vào các công việc nhà nước mà trước đây chính họ từng có trách nhiệm giải quyết, hoặc cấm họ đại diện cho các mối lợi cá nhân bằng cách lạm dụng sự ảnh hưởng của mình đối với các cơ quan hoặc phòng ban của chính phủ mà trước đây họ làm việc trong đó, hoặc cấm họ sử dụng những kiến thức hoặc những thông tin bí mật mà họ có được khi họ là các quan chức trong khu vực công cộng;
- Cấm hoặc hạn chế việc nhận quà cáp;
- Cấm việc cá nhân lạm dụng tài nguyên và tài sản của chính phủ.

4. Thiết lập các bộ luật hình sự và các hình thức trừng phạt để ngăn cấm một cách có hiệu quả nạn hối lộ, lạm dụng công sản, và các hình thức lạm dụng uy tín cơ quan để thu lợi cho cá nhân.

Các hành động có hiệu quả gồm:

- Các luật quy thành tội phạm các hành vi của bất cứ ai, tổ chức nào đưa, hứa sẽ đưa, gạ gẫm đưa hối lộ ("hành động chủ động") và việc các quan chức nhận, hoặc vờ vĩnh hối lộ ("thụ động"), và các luật qui thành tội hoặc trừng phạt việc cho và nhận tiền thưởng hoặc quà cáp quá mức bình thường;
- Các luật qui thành tội hoặc trừng phạt các quan chức sử dụng thông tin bất hợp pháp;
- Các luật khẳng định rằng tất cả các quan chức an ninh và tư pháp có nghĩa vụ phục vụ trung thực công chúng và qui thành tội hoặc trừng phạt những hành vi vi phạm nghĩa vụ này;
- Các luật quy thành tội phạm lạm dụng quyền lực hoặc chức vụ của các quan chức mà việc lạm dụng này hoặc gây hại cho chính phủ hoặc là để phục vụ việc làm giàu cho cá nhân.

5. Thông qua các luật, các biện pháp quản lý và các thủ tục kiểm toán để dễ phát hiện hành vi tham nhũng hơn và từ đó khuyến khích việc phát hiện và tố cáo các hành vi tham nhũng.

Các hành động có hiệu quả gồm:

- Các hệ thống khuyến khích tính rõ ràng. Ví dụ như thông qua việc công khai hoá các số liệu về tình hình tài chính của các quan chức cấp cao;
- Các biện pháp và các hệ thống để đảm bảo rằng các quan chức sẵn sàng tố cáo các hành vi tham nhũng và để bảo vệ sự an toàn, cuộc sống và việc làm của những ai dám tố cáo, trong đó, trong đó có việc bảo vệ danh tính của họ trong khuôn khổ của luật pháp;
- Các biện pháp và các hệ thống bảo vệ các công dân vì chính nghĩa dám tố cáo các hành vi tham nhũng của các quan chức;
- Các hệ thống về nguồn thu của chính phủ để ngăn chặn nạn tham nhũng, đặc biệt là bằng cách không giảm thuế thu nhập đối với các khoản hối lộ hoặc những khoản chi khác có liên quan đến các vụ tham nhũng;
- Các cơ quan có trách nhiệm ngăn ngừa, phát hiện và trừng phạt hoặc kỷ luật các quan chức tham nhũng; các cơ quan này có thể là các thanh tra viên, tổng thanh tra hoặc các cơ quan chịu trách nhiệm tiếp nhận và điều tra các lời tố cáo về tham nhũng;
- Các thủ tục kiểm toán thích hợp có thể áp dụng được trong khu vực công cộng và hành chính công cộng;
- Các thủ tục rõ ràng phù hợp về việc mua sắm tài sản công cộng, các thủ tục này cần khuyến khích sự cạnh tranh công bằng giữa các công ty cung ứng và ngăn ngừa hành vi tham nhũng;
- Các hệ thống thực hiện việc đánh giá những nguy cơ thường trực về các hành vi tham nhũng.

6. Cung cấp các thanh tra và công tố viên hình sự có đủ thẩm quyền và phương tiện để phát hiện và truy tố các vụ tội phạm tham nhũng.

Các hành động có hiệu quả gồm:

- Trao cho các toà án hoặc các cơ quan có chức năng khác quyền được ra lệnh phải công bố hoặc phong toả các hồ sơ về thương mại, tài chính và ngân hàng, và các điều lệ về bảo mật của các ngân hàng không ngăn cản sự công bố và phong toả này;

- Cho phép tiến hành việc giám sát theo luật định gồm: nghe trộm điện thoại hoặc thu trộm các liên lạc qua các thiết bị điện tử, hoặc các thiết bị ghi âm lén để phục vụ công tác điều tra tham nhũng;
- Cho phép, khi cần thiết, công bố các chứng cứ điện tử (ghi âm, hoặc nghe trộm...) để phục vụ trình tự tố tụng có liên quan đến các vụ tham nhũng;
- Khi cần thiết có thể sử dụng các hệ thống mà theo đó những người bị buộc tội tham nhũng hoặc các hành vi tội phạm khác có liên quan đến tham nhũng có thể được xét xử khoan dung hơn nếu được công nhận là đã giúp đỡ trong việc lật tẩy và truy tố các vụ tham nhũng;
- Phát triển các cơ cấu thu thập thông tin phù hợp để ngăn ngừa, phát hiện và ngăn chặn các quan chức thiếu trung thực và tham nhũng.

7. Bảo đảm rằng các điều tra viên, các công tố viên và các nhân viên toà án đủ vô tư để thực thi luật pháp công bằng và hiệu quả để chống tham nhũng.

Các hành động có hiệu quả gồm:

- Các cơ cấu về nhân sự tuyển dụng và sử dụng lâu dài các điều tra viên chống tham nhũng có chất lượng cao;
- Các cơ cấu khuyến khích việc chuyên biệt hoá và chuyên môn hoá các nhân viên và các tổ chức chịu trách nhiệm chống tham nhũng;
- Thiết lập một cơ cấu độc lập trong các cơ quan an ninh và toà án có nghĩa vụ điều tra các lời tố cáo về nạn tham nhũng và có quyền yêu cầu tất cả nhân viên trong các cơ quan đó khai báo hoặc cung cấp tài liệu;
- Các quy tắc ứng xử và các biện pháp khác yêu cầu các điều tra viên về tham nhũng, các công tố viên, các thẩm phán tránh tham gia vào bất cứ vụ nào mà trong đó họ thấy các quyền lợi cá nhân, hoặc các lợi ích về tài chính và chính trị của họ có thể gây ra ngờ vực về sự vô tư của họ;
- Các hệ thống cho phép bổ nhiệm, khi cần thiết, các cơ quan chức trách đặc biệt hoặc các ủy ban giải quyết hoặc giám sát các cuộc điều tra và truy tố các vụ tham nhũng;
- Các tiêu chuẩn về các điều kiện để có thể mở điều tra về tham nhũng để bảo đảm rằng các công chức không bị biến thành mục tiêu điều tra chỉ vì các lý do chính trị.

8. Bảo đảm rằng luật dân sự và hình sự có các điều khoản trừng phạt và đấu tranh để ngăn chặn hữu hiệu các hành vi tham nhũng.

Các hành động có hiệu quả gồm:

- Các luật có các hình phạt hình sự thích đáng dành cho việc rửa tiền có được từ tham nhũng của công cộng;
- Các luật có các điều khoản về phạt tù và tịch thu tài sản như là một hình phạt tiềm tàng thích đáng dành cho những hành vi tham nhũng nghiêm trọng;
- Các điều khoản bảo vệ và giúp đỡ những người tố cáo và các cá nhân bị sách nhiễu.

9. Bảo đảm rằng công luận và báo chí được tự do nhận và phát thông tin về các vụ tham nhũng, họ chỉ bị hạn chế theo quy định cần thiết của một xã hội dân chủ.

Các hành động có hiệu quả gồm:

- Thiết lập các quy định yêu cầu các cơ quan an ninh và tư pháp thông báo cho công chúng các thông tin về các nỗ lực khuyến khích phẩm chất trung thực và đấu tranh chống tham nhũng;

- Thông qua các luật hoặc các biện pháp khác trao quyền cho công chúng được tiếp cận các thông tin về nạn tham nhũng và chống tham nhũng.

10. Phát triển sự hợp tác quốc tế ở mức rộng lớn nhất có thể được trong mọi lĩnh vực chống tham nhũng.

Các biện pháp có hiệu quả gồm:

- Các hệ thống truy tố và dẫn độ nhanh và hiệu quả để đưa các công chức tham nhũng ra toà;
- Các hệ thống tăng cường sự giúp đỡ quốc tế về pháp lý dành cho các chính phủ trong công tác điều tra và truy tố các vụ tham nhũng;
- Các hệ thống tạo điều kiện và tăng tốc độ phong toả quốc tế và đưa trả về nước những tài sản bị tịch thu có liên quan đến các vụ tham nhũng;
- Đưa các điều khoản về chống tham nhũng vào các văn kiện song phương hoặc đa phương.

11. Thúc đẩy hoặc khuyến khích và ủng hộ các cuộc thảo luận của công chúng và tiếp tục nghiên cứu về tất cả các khía cạnh của việc duy trì phẩm chất trung thực và ngăn ngừa tham nhũng trong các quan chức an ninh và pháp lý và các công chức khác là những người có trách nhiệm duy trì pháp quyền.

Các hành động có hiệu quả gồm:

- Bổ nhiệm các uỷ ban độc lập hoặc các cơ quan khác nghiên cứu và báo cáo về tính hiệu quả của các nỗ lực chống tham nhũng của các cơ quan chuyên biệt có liên quan đến các vấn đề an ninh và tư pháp;
- Ủng hộ các nỗ lực của các tổ chức đa phương và phi chính phủ để khuyến khích công chúng tăng cường phẩm chất trung thực và ngăn ngừa tham nhũng;
- Thúc đẩy các nỗ lực giáo dục công chúng về hiểm hoạ của tham nhũng và tầm quan trọng của việc toàn bộ công chúng tham gia vào các nỗ lực của chính phủ kiểm soát nạn tham nhũng.

12. Khuyến khích các hoạt động của các tổ chức khu vực và đa phương khác trong các nỗ lực chống tham nhũng.

Các hành động có hiệu quả gồm:

- Trở thành các bên thích hợp để tham gia vào các văn kiện pháp lý đa phương có các điều khoản đề cập đến nạn tham nhũng;
- Hợp tác trong việc thực thi các chương trình kế tiếp mang tính hệ thống để giám sát việc thực hiện đầy đủ các biện pháp chống tham nhũng thích hợp thông qua các đánh giá chung của các chính phủ về các biện pháp thực tế và pháp lý để chống tham nhũng như đã quy định trong các hiệp định quốc tế;
- Tham gia tích cực vào các hội nghị quốc tế trong tương lai về khuyến khích phẩm chất trung thực và chống tham nhũng trong các quan chức an ninh và tư pháp.

Toàn văn bằng tiếng Anh của bài viết có trên Internet tại:

<http://usinfo.state.gov/topical/econ/integrity/confpr.htm#guiding>